

**RADNA GRUPA ZA PRIPREMU I VOĐENJE
PREGOVORA ZA POGLAVLJE 23 – PRAVOSUĐE
I TEMELJNA PRAVA**

**me4 eu
eu4 me**
ja za evropu evropa za mene

Br. 04/1-905/22- 2177

15. novembar 2022.

**ZAPISNIK S PLENARNE SJEDNICE RADNE GRUPE ZA PRIPREMU I VOĐENJE
PREGOVORA U OBLASTI PRAVNE TEKOVINE KOJA SE ODNOŠI NA
PREGOVARAČKO POGLAVLJE 23 – PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA**

Plenarna sjednica Radne grupe održana je 20. VI 2022. s početkom u 13.30 časova, u sali za sastanke u staroj zgradi Vlade. Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

1. *Usvajanje dnevnog reda;*
2. *Usvajanje Zapisnika s plenarne sjednice Radne grupe za poglavlje 23, održane 20. decembra 2021;*
3. *Usvajanje zapisnika s tematskih sjednica Radne grupe za poglavlje 23, održanih 8, 9. i 10. februara 2022;*
4. *Osvrt na Nezvanični radni dokument (Non-pejper) Evropske komisije o stanju u poglavljima 23 i 24 u Crnoj Gori;*
5. *Aktuelnosti u pregovaračkom procesu u okviru pregovaračkog poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava;*
6. *Razno.*

I USVAJANJE DNEVNOG REDA

Zaključak:

- Konstatovano da je predloženi dnevni red sjednice usvojen.

**II USVAJANJE ZAPISNIKA S PLENARNE SJEDNICE RADNE GRUPE ZA POGLAVLJE 23,
ODRŽANE 20. DECEMBRA 2021.**

Zaključak:

- Konstatovano da je Zapisnik s plenarne sjednice Radne grupe za poglavlje 20, održane 20. XII 2021, usvojen.

**III USVAJANJE ZAPISNIKA S TEMATSKIH SJEDNICA RADNE GRUPE ZA POGLAVLJE 23,
ODRŽANIH 8, 9. I 10. FEBRUARA 2022.**

Zaključak:

- Konstatovano da su Zapisnik s tematske sjednice Radne grupe za poglavlje 23 od 8. II 2022, Zapisnik s tematske sjednice Radne grupe za poglavlje 23 od 9. II 2022. i Zapisnik s tematske sjednice Radne grupe za poglavlje 23 od 10. II 2022. usvojeni.

IV OSVRT NA NEZVANIČNI RADNI DOKUMENT (NON-PEJPER) EVROPSKE KOMISIJE O STANJU U POGLAVLJIMA 23 I 24 U CRNOJ GORI

Bojan Božović, šef Radne grupe za poglavlje 23, informisao je da je Evropska komisija u maju 2022. objavila svoj Nezvanični radni dokument (Non-pejper) o stanju u poglavljima 23 i 24 u Crnoj Gori. Uz poziv na plenarnu sjednicu, Non-pejper je podijeljen članovima Radne grupe za poglavlje 23, koji su imali priliku da pisanim putem daju svoje komentare u odnosu na sadržaj Non-pejpera i ukažu na eventualne nepreciznosti u istom, dok priliku za usmene komentare imaju na plenarnoj sjednici Radne grupe za poglavlje 23, kazao je Božović.

Božović je upoznao s ključnim pozitivnim i negativnim nalazima iz Non-pejpera. Kada su u pitanju pozitivni nalazi, Božović je naglasio da su u oblasti pravosuđa napravljeni određeni pomaci, uključujući određena imenovanja. U Non-pejperu je konstatovano da je Sudski savjet u martu izabrao 11 sudija Vrhovnog suda i šest sudija Apelacionog suda, te da je s ovim imenovanjima ponovo uspostavljen kvorum za održavanje Opšte sjednice Vrhovnog suda. Imenovanje pet novih netužilačkih članova Tužilačkog savjeta u decembru 2021. omogućilo je TS da nastavi sa radom i da u februaru 2022. imenuje novog vršioca dužnosti vrhovnog državnog tužioca, kao i novog glavnog specijalnog tužioca u martu 2022. Konstatovano je da su rezultati u oblasti prevencije korupcije nastavili da se poboljšavaju, i to kroz pozitivan trend rada Agencije za sprječavanje korupcije. Takođe, pozitivnim je ocijenjeno usvajanje Etičkog kodeksa za predstavnike najviših nivoa izvršne vlasti. Što se tiče slobode izražavanja, u Non-pejperu je konstatovano da je pravni okvir dodatno izmijenjen kako bi se ojačala efikasna zaštita novinara i drugih medijskih radnika, te da je Javni emiter RTCG uveo pluralniju uređivačku politiku od imenovanja novog Savjeta i rukovodstva. Takođe, nastavljen je rad na reviziji zakonodavnog i političkog okvira u oblasti medija, uključujući i pripremu nacrta Medijske strategije, koja bi mogla omogućiti širok i inkluzivan dijalog s medijskim akterima.

U dijelu negativnih nalaza, **Božović** je ukazao da je u oblasti pravosuđa još uvijek na čekanju određeni broj imenovanja za koja je potrebna parlamentarna većina, uključujući članove Sudskog savjeta, vrhovnog državnog tužioca i troje sudija Ustavnog suda. Konstatovano je da kako bi se izbjeglo poništavanje ranijih dostignuća u oblasti reforme pravosuđa, sve preostale preporuke Venecijanske komisije i Grupe država protiv korupcije (GRECO) moraju biti suštinski adresirane, nakon širokog i inkluzivnog procesa konsultacija. Takođe, u dijelu borbe protiv korupcije, i dalje ostaju izazovi koji se tiču nezavisnosti ASK, selektivnog pristupa u nekim slučajevima i kvaliteta odluka koje donose. Što se tiče slobode izražavanja, ocijenjeno je da još uvijek nije osigurano puno i efikasno sudske praćenje

napada i prijetnji na novinare, uključujući i stare slučajeve. Takođe, da su i dalje su potrebni dalji kontinuirani napori kako bi se osiguralo da javni servis RTCG poštuje najviše standarde nezavisnosti i profesionalizma.

Zaključci:

- Dogovorenod da članovi Radne grupe za poglavljje 23 dostave eventualne dopunske komentare i sugestije u odnosu na tekst Non-pejpera u pisanoj formi.

V AKTUELNOSTI U PREGOVARAČKOM PROCESU U OKVIRU PREGOVARAČKOG POGLAVLJA 23 – PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA

Božović je informisao da je u periodu 30. V – 3. VI 2022. u Podgorici uspješno organizovana peer review misija Evropske komisije na temu borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala te upoznao članove Radne grupe s preliminarnim preporukama nezavisnih eksperata. Zvanični Nacrt izvještaja s peer review misije na temu borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala se očekuje tokom predstojećih nekoliko sedmica, i crnogorska strana će moći da dostavi svoje eventualne primjedbe i komentare faktografskog tipa u odnosu na sadržaj istog, istakao je Božović.

S tim u vezi, **Božović** je upoznao da će se, u narednom periodu, a nakon dobijanja Izvještaja s peer review misije na temu borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, organizovati redovni sastanci na kojima će se u kontinuitetu razmatrati stepen realizacije preporuka s peer review misije.

Zaključci:

- Konstatovano da će zvanični Nacrt izvještaja s peer review misije na temu borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala biti proslijeden tokom predstojećih nekoliko sedmica, i da će crnogorska strana moći da dostavi svoje eventualne primjedbe i komentare faktografskog tipa u odnosu na sadržaj istog.
- Dogovorenod da se u narednom periodu, a nakon dobijanja Izvještaja s peer review misije na temu borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, organizovati redovni sastanci na kojima će se u kontinuitetu razmatrati stepen realizacije preporuka s peer review misije.

VI RAZNO

Božović se osvrnuo na četiri ključne tačke koje će u narednom periodu biti prioritet Ministarstva pravde, a odnose se na: imenovanja u pravosuđu, izmjene ZKP i KZ,

postupanje po preporukama Venecijanske komisije i GRECO-a i racionalizaciju pravosudne mreže.

Božović je najavio da će se u predstojećem periodu pristupiti racionalizaciji sastava radnih grupa za pripremu i vođenje pregovora u pojedinačnim oblastima pravne tekovine Evropske unije, o čemu će članovi Radne grupe za poglavlje 23 biti blagovremeno obaviješteni.

Plenarnoj sjednici je predsjedavao šef Radne grupe za poglavlje 23 Bojan Božović.

Sjednici su prisustvovali: **Ana Marija Čorić**, sekretarka Radne grupe za poglavlje 23, **Momir Jauković**, **Biljana Vuksanović**, **Veljko Vučković**, **Ivana Mašanović**, **Aida Bojadžić**, **Blagoje Gledović** (Ministarstvo pravde), **Aleksandra Popović**, **Mirjana Vlahović**, **Sokolj Beganić**, **Biljana Pejović** (Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava), **Jasmina Maraš**, **Kristina Braletić**, **Dušan Drakić** (Agencija za sprječavanje korupcije), **Miroslava Raičević**, **Darko Drašković** (Sudski savjet), **Ksenija Jovičević**, **Vesna Vučković** (Vrhovni sud), **Jelena Đaletić** (Vrhovno državno tužilaštvo), **Lidija Vukčević** (Specijalno državno tužilaštvo), **Maja Milošević** (Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu), **Nerma Dobardžić** (Ombudsman), **Denisa Mahmutović** (Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma), **Aleksandra Džankić** (Ministarstvo unutrašnjih poslova), **Nina Blažić** (Ministarstvo javne uprave), **Nina Milović** (Ministarstvo zdravlja), **Teodora Čarapić** (Uprava policije), **Biljana Božić**, **Sabahudin Delić** (Agencija za zaštitu ličnih podataka i sloboden pristup informacijama), **Maja Raičević** (NVO „Centar za ženska prava”), **Ana Đurnić** (NVO „Institut alternativa”) i **Milena Bešić** (NVU „Centar za demokratiju i ljudska prava”).

Sjednici nisu prisustvovali: **Mirela Ramčilović** (Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava), **Stefan Radunović** (Agencija za sprječavanje korupcije), **Tijana Badnjar** (Vrhovni sud), **Tatjana Topalović** (Tužilački savjet), **Ivo Šoć** (Kabinet predsjednika Vlade), **Janko Odović**, **Jovana Radifković**, **Ana Banović**, **Jelena Jovetić** (Ministarstvo finansija), **Anka Dabanović** (Ministarstvo javne uprave), **Marija Mrvaljević** (Ministarstvo kulture i medija), **Milica Kadović Đorojević** (Ministarstvo prosvjete), **Svetlana Vuksanović** (Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma), **Ivana Tatar** (Skupština), **Miloš Radonjić**, **Svetlana Rajković** (Ministarstvo evropskih poslova), **Dina Bajramspahić** (NVU „Institut za medije Crne Gore”), **Andela Đuković** (NF „Građanska alijansa”) i **Tamara Milaš** (NVU „Centar za građansko obrazovanje”).

Sjednica je zaključena u 15.00 časova.

Zapisnik sačinila: Ana Marija Čorić, sekretarka Radne grupe za poglavlje 23

Ana Marija Čorić

Zapisnik verifikovao i odobrio: Bojan Božović, šef Radne grupe za poglavlje 23

Bojan Božović